

POSTANOWIENIE

Dnia 14 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

w sprawie N. K. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 14 maja 2026 r.

na skutek

wniosku obrońcy skazanego o wyłączenie

SSN Anny Dziergawki od rozpoznania wniosku o wyłączenie SSN Antoniego

Bojańczyka od rozpoznania kasacji obrońców w sprawie o sygn. akt I KK 263/25

postanowił:

wniosek o wyłączenie SSN Anny Dziergawki od rozpoznania
wniosku o wyłączenie SSN Antoniego Bojańczyka od rozpoznania
kasacji w sprawie o sygn. akt I KK 263/ 25 pozostawić bez
rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z 23 lipca 2025 r., SSN Antoni Bojańczyk został wyznaczony do rozpoznania kasacji obrońców skazanych N. K., O. C. i J. E. od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 18 października 2024 r., sygn. II AKa 128/24, którą to sprawę zarejestrowano w Sądzie Najwyższym pod sygn. I KK 263/25.

Wnioskiem z 26 sierpnia 2025 r. obrońca skazanych wniósł o wyłączenie SSN Antoniego Bojańczyka od rozpoznania ww. kasacji obrońców. Zarządzeniem z 27 sierpnia 2025 r., wyznaczono do rozpoznania ww. wniosku SSN Annę Dziergawkę i zarejestrowano wniosek pod sygn. KRI 1218. Następnie, obrońca skazanych wnioskiem z 15 września 2025 r., wniósł o wyłączenie SSN Anny Dziergawki od rozpoznania wniosku o wyłączenie SSN Antoniego Bojańczyka. Wniosek zarejestrowano pod sygn. KRI 1244.

Uzasadniając wniosek obrońca wskazał, że w stosunku do SSN Anny Dziergawki zachodzą wątpliwości co do bezstronności gdyż sędzia została powołana na urząd sędziego w trybie przewidzianym w ustawie z 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Autor wniosku podniósł również, że rozpoznanie wskazanego wniosku przez tego sędziego naruszałoby zakaz *nemo iudex in causa sua*.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy o wyłączenie SSN Anny Dziergawki od rozpoznania wniosku o wyłączenie SSN Antoniego Bojańczyka od rozpoznania sprawy o sygn. I KK 263/25 należało pozostawić bez rozpoznania jako niedopuszczalny z mocy ustawy.

Wbrew twierdzeniom obrońcy - przedstawione w treści wniosku okoliczności nie mogły zostać rozpoznane w trybie art. 41 § 1 k.p.k. W orzecznictwie Sądu Najwyższego słusznie podkreśla się, że wątpliwość co do bezstronności sędziego nie może być wywodzona z samych kwestii ustrojowych związanych z jego powołaniem i to niezależnie od tego w jakim okresie i z jakimi ułomnościami w procedurze nominacyjnej doszło to tego powołania (zob. m. in. postanowienie SN z dnia 21 czerwca 2023 r., IV KK 460/19; postanowienie SN z dnia 31 października 2023 r., V KK 358/23). Podnoszone zarzuty nie mogą mieć bowiem charakteru abstrakcyjnego i odnosić się do całych grup powołanych sędziów (zob. postanowienie SN z dnia 10 sierpnia 2023 r., V KK 162/22).

Stanowisko wyrażone w postanowieniu SN z dnia 10 sierpnia 2023 r., V KK 162/22), potwierdza również wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 4 marca 2020 r., sygn. akt P 22/19, z którego wynika, że art. 41 § 1 w związku z art. 42 § 1 ustawy z

6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 30), w zakresie, w jakim dopuszcza rozpoznanie wniosku o wyłączenie sędziego z powodu wadliwości powołania sędziego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, w skład której wchodzi sędziowie wybrani na podstawie art. 9a ustawy z 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 84, 609, 730 i 914 oraz z 2020 r. poz. 190), jest niezgodny z art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Także z brzmienia art. 29 § 4 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 622; dalej ustawa o SN), dodanej ustawą z 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r., poz. 1259) wynika, że okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego Sądu Najwyższego nie mogą stanowić wyłącznej podstawy do podważenia orzeczenia wydanego z udziałem tego sędziego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności. Skoro zatem ustawa o Sądzie Najwyższym w sposób szczególny reguluje badanie kwestii bezstronności sędziego w kontekście okoliczności towarzyszących powołaniu sędziego oraz jego postępowania po powołaniu (zob. art. 29 ustawy o SN), to w tym zakresie stanowi *lex specialis* stosunku do art. 41 § 1 k.p.k., wyłączając możliwość badania określonych w niej przesłanek w ogólnej procedurze (zob. postanowienie SN z 26 stycznia 2023 r., V KK 485/21).

Wobec powyższego należy uznać, iż niedopuszczalne jest zastosowanie art. 41 § 1 k.p.k. w sytuacji, gdy z treści wniosku o wyłączenie sędziego wynika, że dotyczy on okoliczności przewidzianych w art. 29 § 5 ustawy o SN, a tak właśnie jest w niniejszej sprawie. Takie procedowanie zmierzałoby do obejścia zawartego w art. 29 § 4 ustawy o Sądzie Najwyższym bezwzględnego zakazu, który nie dopuszcza możliwości podważenia orzeczenia wydanego z udziałem sędziego Sądu Najwyższego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności wyłącznie z powodu okoliczności towarzyszących powołaniu tego sędziego.

Orzekanie przez ww. sędziego nie jest także równoznaczne ze złamaniem zasady *nemo iudex in causa sua*. Okoliczność, że dana osoba została powołana na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego na skutek rekomendacji KRS

uksztalowanej w trybie określonym przepisami wskazanej ustawy, a także treść sformułowanych w tym aspekcie zarzutów kasacyjnych, samo przez się nie przekłada się na ocenę przesłanek z art. 41 § 1 k.p.k. wobec innego sędziego, w tym wypadku, Anny Dziergawki, zwłaszcza bez wykazania dodatkowych okoliczności, które miałyby świadczyć o naruszeniu przez tego sędziego standardów niezawisłości i bezstronności w konkretnej sprawie. Wątpliwości co do bezstronności w rozumieniu art. 41 § 1 k.p.k. muszą zatem wynikać z konkretnych sytuacji i faktów, związanych z osobą i zachowaniem sędziego, jego nastawienia do sprawy czy stron, czego nie wykazał wobec SSN Anny Dziergawki autor wniosku.

Mając powyższe okoliczności na uwadze orzeczono jak w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia.

[J.J.]

[a.ł.]